

Opdracht 11

Lees de inleiding op onderstaande tekst en vertaal tekst 11.2.

De mensen hebben zich slecht gedragen en wel zo, dat Iuppiter besloten heeft de mensen te vernietigen met een zondvloed. Slechts Deucalion en Pyrrha worden gespaard en mogen het ras der mensen herstellen.

Tekst 11.2

1. Deucalion et Pyrrha genus hominum reficiunt.
2. Iuppiter terram omnem mari texerat. Homines mortui erant omnes
3. praeter duos: Deucalion et Pyrrha soli erant, qui supererant, nam
4. innocentes erant. Itaque dei eos servaverant et non meruerant.
5. In vertice Parnassi montis, in quo stabant, de morte civium plorabant.
6. Sed Iuppiter iussit – nam eos amabat – Aeolum aquam et nubes revocare.
7. Abiit mare, rediit terra. Gaudent Deucalion et Pyrrha. Deucalion uxori
8. dixit: “Gaudeo, uxor, quod ego et tu supersumus, sed doleo, quod soli
9. sumus. Cupio deos id genus hominum reficere, sed quid facere debeo?
10. Sapienti consilio hunc virum iuva!”
11. Pyrrha respondit: “Templum et oraculum prope sunt.
12. Deos consule.”
13. Ita faciunt. In illum templum vadunt et hoc oraculum
14. a numine acceperunt: “Magnae matris ossa iacite post tergum!”
15. Stupentes Deucalion et Pyrrha sermonem difficilem numinis non
16. intellegebant. Pyrrha matris ossa effodere non audet; ossa post tergum
17. iacere timebat. Sed Deucalion post moram brevem uxori dixit:
18. “Sermonem deorum intellexi: quis est mater magna?”
19. Deucalion explicat: “terra parit animalia omnia, homines, bestias,
20. arbores, fruges. Ergo terra magna mater est. Ossa terrae sunt lapides,
21. quos ergo post terga iacere debemus. ‘Ex lapidibus homines facite,’ dei
22. iubent! Lapidem tolle; magnae matris haec ossa iace, uxor mea!”
23. Tollunt lapides duros, tollunt saxa gravia; iecerunt, iecerunt, iecerunt.
24. Quid se vertentes viderunt? Lapidem mollem fiunt; creverunt formam
25. capientes hominum. Saxa homines fiunt. Lapidem Deucalionis viri
26. fiunt, lapides Pyrrhae mulieres. Incipiunt se movere; linguis et oribus
27. sermones dicere incipiunt. Sic genus humanum refecerunt homines pii
28. duo. Nunc homines deorum legibus parent. Hostiis et precibus hominum
29. dei gaudent.

abire	weggaan	mons, montis m	berg
accipere 5, -cepi	krijgen	mora	opinhoud, uitstel
Aeolus	Aeolus, god van de	mors, mortis	de dood
wind		mulier, mulieris	vrouw
arbor, arboris f	boom	nubes, nubis f	wolk
animal, animalia n	beest	numen, numina	goddelijke macht
audere 2	durven	omnes (<i>mv</i>)	alle
bestia	beest	omnis (<i>ev</i>)	ieder, elk, geheel
civis <i>m</i>	burger	oraculum	orakel
consulere 3	raadplegen	orbis, orbis m	cirkel, kring
crescere 3, crevi	groeien	os, oris n	gezicht
cupere 5	verlangen	os, ossis n	bot
debere	moeten	parere 5	voortbrengen
difficilis	moeilijk	Parnassus	de Parnassus, <i>berg</i>
dolere 2	verdrietig zijn	<i>in Griekenland van Apollo</i>	
durus	hard	pius	vroom
effodere 5	opgraven	plorare	huilen
ergo	dus	praeter + <i>acc</i>	behalve
explicare	uit de doeken doen	prex, precis	gebed
fiunt	(zij) worden	prope <i>adv.</i>	bijna, nabij
forma	vorm	reficere 5, refeci	herstellen
frux, frugis	vrucht	revocare	terugroepen
gaudere 2	blij zijn	sapiens	wijs
genus, -eris	ras	sermo, -onis <i>m</i>	uitspraak
hostia	offerdier	servare	redden
humanus	menselijk	sic	zo
iacere 5, ieci	werpen	solus	allen
incipere 5, incepti	beginnen	stupere 2	verbaasd staan
innocens, -ntis	onschuldig	superesse	overzijn
intellegere 3, intellexi	begrijpen	tegere 3	bedekken
ita	zo	templum	tempel
lapis, lapidis m	steen	tergum	rug
lex, legis f	wet	tollere 3	optillen
lingua	taal, tong	vadere 3	gaan
mare, maria (<i>abl.</i> mari) zee		vertere 3, verti	keren
mergere 3, mersi	onderdompelen	vertex, verticis <i>m</i>	top
mollis	zacht		